

**Lakivaliokunnan mietintö n:o 4 hallituksen esityksen johdosta
laeiksi perintökaaren 5 luvun ja perintökaaren voimaanpanosta
annetun lain 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunta on 13 päivänä syyskuuta 1991 lähettänyt lakivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi otsikossa mainitun hallituksen esityksen n:o 49.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina vs. lain-säädäntöneuvos Markku Helin oikeusministeriöstä, vanhempi hallitussihteeri Seija Salo valtioneuvoston kansliasta, hallintojohtaja Erkki Liukkonen valtiokonttorista, varatuomari Tuula Hiidensalo Suomen Kaupunkiliitosta edustan samalla myös Suomen Kunnallisliittoa sekä asianajaja Jaana Pasanen Suomen Asianajajaliitosta.

Hallituksen esitys

Hallituksen esityksen tarkoituksena on vähentää valtioneuvoston yleisistunnossa käsiteltävien valtionperintöasioiden määrää. Tätä varten perintökaarta ja siihen liittyviä säännöksiä muutettaisiin niin, että valtioneuvoston päätettäviksi jäisivät vain merkittävimmät niistä asioista, jotka koskevat valtion perintönä saaman omaisuuden edelleen luovuttamista, ja muut siirtyisivät valtiovarainministeriön tai valtiokonttorin ratkaistaviksi. Samassa yhteydessä ehdotetaan täydennettäväksi säännöksiä, jotka koskevat omaisuuden edelleen luovuttamista tarkoitavien hakemusten käsittelyä.

Perintökaareen ehdotetaan lisättäväksi säännös, joka koskee sellaisen kiinteän omaisuuden edelleen luovuttamista perittävän läheiselle tai kunnalle, jonka Ahvenanmaan maakunta on luovuttanut valtiolle Ahvenanmaan uuden itsehallintolain 63 §:n nojalla.

Ehdotetut lait on tarkoitettu saattaa voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

Valiokunnan kannanotot

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Näin ollen valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä seuraavin huomautuksin.

Päätösvallan siirtäminen valtionperintöasioissa valtioneuvostolta valtiovarainministeriölle ja valtiokonttorille on asianmukaista. Valiokunta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että tämä ei saa johtaa valtion fiskaalisten intressien yksipuoliseen korostumiseen. Silloin kun valtio saa perintönä omaisuutta, jolla voi olla erityistä käyttöä valtionhallinnossa eikä sitä luovuteta edelleen perittävän läheiselle, valtiovarainministeriön ja valtiokonttorin on laaja-alaisesti selvitettävä valtion eri hallinnonalojen tarpeet ja tämän perusteella osoitettava perinnölle mahdollisimman tarkoituksenmukainen käyttötapa.

Perintökaaren voimaanpanolain 6 §:ään ehdotettu määräaika perinnönluovutushakemusten tekemiselle selkeyttää valtionperintöasioiden käsittelyä. Yleensä vuoden pituinen määräaika on riittävä ja asia voidaan ratkaista 6 §:n pääsäännön mukaisesti heti kun vuosi on kulunut perittävän kuolemasta. Valiokunta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen 6 §:n mahdollistamaan menettelyyn, että määräajan kulumisesta huolimatta asianomaiset viranomaiset hyvän hallintotavan mukaisesti varaavat luovutuksen hakijoille kohtuullisen ajan hakemusten jättämiseen, mikäli pesänselvitys poikkeuksellisesti vaatii normaalia huomattavasti pitemmän ajan taikka valtion saanto esimerkiksi moitekanteen johdosta varmistuu vasta pitkän ajan kuluttua perittävän kuolemasta.

Edellä lausutun perusteella lakivaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksyttäisiin muuttamattomina.

Helsingissä 11 päivänä lokakuuta 1991

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Lax, varapuheenjohtaja Halonen ja jäsenet Aittoniemi,

Haavisto, Komi, Laukkanen, Lehtinen, Liikkanen, Polvi, Savela, Suhola, Tykkyläinen, Viljanen ja Vuoristo sekä varajäsen R. Aho.
